9.10.2018
Kamppi Elina

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta (TuV)

E 26/2018 vp
Valtioneuvoston selvitys: Kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma, tiedonanto

Komission toimintasuunnitelma vie oikeaan suuntaan, mutta yksityiskohdat katsottava huolella

- Euroopan komission kestävän rahoituksen toimintasuunnitelma on vastaus pitkään käytyyn keskusteluun siitä, miten rahoitusmarkkinat voisivat tukea kestävän kehityksen tavoitteita. FA on toiminut aktiivisesti toimintasuunnitelman valmistelun taustalla, mm. jäsenenä komission kestävän rahoituksen työryhmässä.
- FA on sitoutunut Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteisiin sekä yleisesti vastuullisen liiketoiminnan edistämiseen, joten tuemme toimintasuunnitelman tavoitteita.
- Finanssiala pystyy vaikuttamaan kestävän kehityksen edistämiseen siltä osin, kuin tavoitteet voidaan sisällyttää alan liiketoimintamalleihin. Olemassa olevat käytännöt ja sääntely on huomioitava lakivalmisteluissa.

1 Toimintasuunnitelman jälkeen komissio on julkaissut viisi lakiehdotusta

Toimintasuunnitelman jälkeen komissio on toukokuussa 2018 julkaissut viisi lakiehdotusta, jotka tuottaisivat yhtenäisen kestävyysluokittelukriteeristön, lisäisivät markkinoiden läpinäkyvyyttä kestävyysriskien huomioimisesta ja kestävyystavoitteiden seurannasta, loisivat kaksi uutta viitearvotyyppiä sekä sisällyttäisivät kestävyyden huomioimisen osaksi sijoitusneuvontaprosessia.

Pankkien vakavaraisuuslaskelmiin mahdollisesti sisällytettävät muutokset kestävyysriskeistä käsitellään osana erillistä, vakavaraisuusmuutoksia yleisemmin koskevaa lakikokonaisuutta. FA suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti kaikkiin muihin lakiehdotuksiin ja niiden tavoitteisiin, paitsi vakavaraisuuslaskelmien muutokseen.

Valtioneuvoston selvityksessä on kiinnitetty hyvin huomiota lainsäädäntövalmistelun avoimuuteen, lainsäädännön selkeyteen sekä kohtuullisuusperiaatteen noudattamiseen. FA pitää valtioneuvoston kantaa hyvin muotoiltuna.

2 Finanssialan rooli kestävän kehityksen tavoitteiden edistämisessä

Finanssiala toimii suurena sijoittajana, riskien jakajana ja rahoituksen välittäjänä yhteiskunnassa. Tätä kautta finanssialan välillinen vaikutus ilmastotavoitteiden toteutumiselle on merkittävä. Eri finanssisektorit ovat vaihtelevasti huomioineet ulkoiset riskitekijät, mm. ilmastonmuutoksen, toiminnassaan jo kauan. Varsinkin viime vuosina riskitietoisuus on lisääntynyt. Tämä näkyy esimerkiksi vapaaehtoisen raportoinnin lisääntymisenä. Finanssiyritysten asiakkaat ohjaavat osaltaan yrityksiä raportoimaan ja tarjoamaan tuotteita, joissa rahoituksen kestävyysvaikutukset on arvioitu.

Finanssialan yritykset ovat raportoinnissaan riippuvaisia rahoituskohteesta saatavasta tiedosta. Tämän realiteetin vuoksi finanssiala ei voi raportoida enemmän tai yksityiskohtaisemmin kestävyysasioista, kuin mitä valmistava teollisuus näistä asioista kertoo.

Finanssialan eri toiminnoilla on erilaiset mahdollisuudet vaikuttaa rahoituksen kohdentumiseen. Omia varoja sijoitettaessa yritykset voivat päättää rahoitettavista kohteista kaikkein itsenäisimmin. Omaisuudenhoidossa puolestaan asiakas päättää, mihin haluaa sijoittaa. Lainapuolella mietitään parhaillaan, olisivatko erilaiset 'vihreät' lainat mahdollisia. Näissäkin kuitenkin asiakas valitsee itse, mistä lainansa hakee, joten jos asiakkaan käyttäytymiseen halutaan vaikuttaa, asiakkaan täytyisi jotenkin hyötyä tiukemmista lainehdoista.

Paras tapa edistää kestävää rahoitusta on luoda erilaisia kannustimia yrityksille ja yksityishenkilöille. Vaikka tarvitsemme nopeaa muutosta, rahoitusmarkkinoiden vakauden vuoksi siirtyminen pois fossiilisista energianlähteistä on tapahduttava askel kerrallaan, ja yritysten pitää pystyä varautumaan muutokseen ajoissa. Siirtymä on jo käynnistynyt, ja monet tällä hetkellä ei-kestäviksi mielletyt yritykset panostavat - sijoittajien painostuksen ja tuen kirittäminä - liiketoimintansa uudistamiseen ilmasto- ja energiatavoitteiden mukaiseksi.

3 Hyvän sääntelyn periaatteet tärkeitä onnistuneen lainsäädäntökokonaisuuden kannalta

Uskomme, että lainsäädännöllä voidaan tuottaa yritysten kaipaamaa harmonisointia ja yhteisiä menetelmiä kestävän rahoituksen käytäntöihin. Samalla tulee muistaa, että näitä lakiesityksiä ei valmistella tyhjiössä, vaan niitä ollaan luomassa yksityiskohtaisen olemassa olevan sääntelyn päälle. On varmistettava, että eri lakeihin ei synny ristiriitaisuuksia, ja että yritykset pystyisivät käytännössä myös toteuttamaan niille asetetut vaatimukset. Tämän vuoksi korostamme kohtuullisuusperiaatteen huomioimista läpi valmisteluprosessin.

Kestävä rahoitus on yleistynyt paljon, mutta todennäköisesti se on kuitenkin vasta alkutaipaleella, jos katsomme seuraavia tulevia vuosikymmeniä. Uusia innovaatioita ja tietoa tulee markkinoille jatkuvasti. Siksi olisi parempi säännellä käytännöistä tässä vaiheessa kohtuullisen joustavasti ja periaatepohjaisesti, jotta lainsäädännöllä ei estetä tulevaa kehitystä. On helpompaa kiristää lainsäädäntöä myöhemmin, jos siihen on tarvetta, kuin purkaa liian rajoittaviksi osoittautuneita velvoitteita.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi